

zuje co do ceny přejímací prostě na posudek znalců, v tomto posudku pak nic jiného se neuvádí, než že znalci prohlédli si pozemky důkladně co do polohy a bonity a na to je ocenili penízem tamže udaným. Neuvádějí tedy konkrétních okolností, jmenovitě bonity a polohy pozemků se týkajících, ani jinak neodůvodňují výši náhrady za požadované pozemky. Takovýto posudek jest však nedostatečný a nepřezkoumatelný, neboť nelze z něho seznati, jakým způsobem znalci dospěli k odhadní ceně. Když tomu tak jest, neměl ovšem soud rekursní odchýliti se od předpisu zákona, nýbrž měl za součinnosti znalců pro jeho obvod jmenovaných rozhodnouti o rekursu vlastníkově. Pokud rekursní soud praví, že zástupce stěžovatelův měl příležitost poukázati na všechny okolnosti pro určení ceny směrodatné, dlužno poukázati k tomu, že z odhadního protokolu právě nevyplývá, že mu tato možnost vůbec byla poskytnuta, neboť protokol vůbec neobsahuje okolností, k nimž by byl zástupce stěžovatelův mohl činiti připomínky. Usnesení soudu rekursního příčí se tedy zřejmě zákonu, pročež bylo podle § 16 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. zák. k dovolacímu rekursu vlastníkovu zrušeno a usneseno se, jak výše uvedeno.

Čís. 796.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

Při posuzování, zda zvýšení pachtovného jest bezdůvodné, nutno vzíti v úvahu též, oč stouply daně a přírážky.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1920, R I 1054/20.)

Soud první stolice zamítl požadovací nárok pachtýřův, přes jejich tvrzení, že jim pozemky byly odňaty r. 1916 proti jejich vůli k vůli docílení vyššího pachtovného. Rekursní soud požadovací nárok uznal, shledav splněny podmínky § 6 požad. zákona.

Nejvyšší soud zrušil usnesení nižších soudů a uložil okresnímu soudu, by doplně řízení, znovu rozhodl.

Důvody:

Ve shodě se spisy bylo soudem první stolice zjištěno, že na podzim 1916 byly požadované dílce pozemků revidentem Ludvíkem S-em na další šestiletí do pachtu dávány, — že před početím dražby oznámil revident S., že nejnižší podání za tyto dílce jest stanoveno vyšší (totiž než dosavadní pachtovné), a vyzval požadovatele Josefa M-a jako dosavadního pachtýře, zda jest ochoten, najmouti tyto dílce za zvýšené pachtovné, tento však namítal, že pachtovné jest vysoké, a proto přikročil revident ke dražbě, při které byly pozemky vydraženy Václavem N. za nejvyšší podání, které převyšovalo cenu vyvolací. Z toho, že tato cena vyvolací čili nejnižší podání stanoveny byly výše, než pachtovné do té doby placené, jde zřejmě na jevo úmysl vlastníkův, zjednati si vyšší pachtovné, a když teprve po odmítnutí požadovaného vyššího pachtovného dosavadními pachtýři, přikročeno bylo ke dražbě a při této pozemek jiným byl vydražen, rovná se tento postup ovšem odněti pachtu proti vůli pachtý-

řově ve smyslu § 6 odstavec první zákona ze dne 27. května 1919 čís. 318 sb. z. a n. Jde tedy pouze o to, stalo-li se toto odnětí z podstatné příčiny nebo bez takovéto příčiny. Tu pak v dovolacím rekursu se tvrdí, že pachtovné 16 K nekrylo ani daně a přírážky, které při čistém výnosu 20 K činily více než 16 K; — že se musilo počítati se značným stoupnutím daní a přírážek; že nebylo tudíž možným ponechati staré pachtovné a vyvolací cena musila býti stanovena vyšší. Kdyby tomu tak bylo, nebylo by arci lze tvrditi, že vyvolací cena bezdůvodně byla zvýšena a důsledkem toho, že odnětí se stalo bez podstatné příčiny, a šlo by pak na vrub dosavadních pachtýřů, byly-li pozemky při obvyklé dražbě vydraženy někým jiným. Nutno proto zjistiti, zda tvrzení stěžovatelovo na pravdě se zakládá.

Čís. 797.

Přípustnost dovolání žalovaného ve sporu do 1.000 K proti rozsudku odvolacího soudu, jímž rozsudek první stolice, zamítuvší žalobu pro neexistenci žalobního nároku, byl k odvolání žalobce změněn potud, že žaloba zamítnuta pro tentokráte, ježto žalobní nárok uznán za existentní, ale dosud nesplatný.

Smlouva přičící se zákonné záповědi nestala se účinnou tím, že záповěď byla napotom zrušena.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1920, Rv I 564/20.)

Žalobce (řezník) koupil dne 18. ledna 1920 od žalovaného býka s podmínkou, že při odebrání jeho vykáže se a odevzdá žalovanému příslušné povolení (nákupní poukázku) okresní politické správy, jinak že mu býk nebude vydán. K odebrání býka nebyla smluvena pevná lhůta. Dne 30. ledna 1920 došel si žalobce pro býka a, ježto se nevykázal zmíněným povolením, žalovaný mu býka nevydal. I žaloval na vydání býka proti doplatku tržové ceny. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. **Důvody:** Vzhledem k ustanovením § 6 nařízení ze dne 26. srpna 1916 čís. 76 z. z. pro Čechy a § 1 a 4 nař. ze dne 27. ledna 1917, čís. 4 z. z. pro Čechy, jež byla platná do 31. ledna 1920, bylo nejen právem, nýbrž i povinností žalovaného výslovně učiniti prodej a vydání býka závislým na předložení nákupní poukázky, nechtěl-li se vydati nebezpečí potrestání pro přestupek § 4 posléze citov. předpisu. Předložení nákupní poukázky bylo smlouvenou podmínkou a poněvadž žalobce odkládací podmínky té (§§ 897, 696 obč. zák.) nesplnil, pozbyl práva na ní závislého (§ 699 obč. zák.) a byla proto žaloba právem zamítnuta. Pozdější vyzvání žalovaného k plnění (dopisem ze dne 3. února 1920), když již nabylo platnosti nařízení vlády republiky československé ze dne 2. ledna 1920, čís. 22 sb. z. a n., jest po názoru soudu nerozhodné zejména když ani ustanovení §§ 918 a 919 obč. zák. nelze v tomto případě ve prospěch žalobce použiti. **Dovolací soud** vyhověl žalobcově odvolání potud, že zamítl žalobu pouze pro tentokráte. **Důvody:** Nesprávným jest názor prvního soudu, že žalovaný, když žalobce výminky odkládací nesplnil, pozbyl práva na ní závislého; tento výklad hodil by se na výminku rozvazovací; u vý-